

NICOLAE OLIMPIU BENEÀ

EPISTOLA CĂTRE COLOSENI

ISAGOGIE, COMENTARIU ȘI TEOLOGIE

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

NICOLAE OLIMPIU BENEÀ

EPISTOLA CĂTRE COLOSENI

ISAGOGIE, COMENTARIU ȘI TEOLOGIE

NICOLAE OLIMPIU BENEÀ

**EPISTOLA
CĂTRE COLOSENI**

ISAGOGIE, COMENTARIU ȘI TEOLOGIE

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2018

Referenți științifici:

Pr. Prof. univ. dr. Stelian Tofană

Pr. Prof. univ. dr. Ioan Chirilă

Coperta: Icoană pe lemn,

realizată de Asist. univ. dr. Victoria Grădinar.

ISBN 978-606-37-0489-5

© 2018 Autorul cărții. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autorului, este interzisă și se pedepsește conform legii.

**Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@edituraubbcluj.ro
<http://www.edituraubbcluj.ro>**

CUPRINS

CUPRINS.....	5
LISTA TABELELOR	10
ABREVIERI	11
CUVÂNT ÎNAINTE	16
PRELIMINARII	25
1. Importanța temei și rezultatele cercetărilor anterioare	25
2. Obiective	42
3. Metodologia de cercetare și justificarea metodelor alese.....	47
CAPITOLUL 1. ISAGOGIA <i>EPISTOLEI CĂTRE COLOSENI</i>	51
1.1. Accente și direcții de abordare ale isagogiei în studiile de specialitate recente	51
1.2. Destinatarii Epistolei	59
1.2.1. Contextul istoric și arheologic	60
1.2.2. Paternitatea Bisericii din Colose	75
1.2.3. „Filozofia” din Colose	118
1.3. Autorul Epistolei	137
1.3.1. Evidențe interne	139
1.3.2. Evidențe externe	158

1.3.3. Locul și data scierii	166
1.3.4. Scopul scierii	170
1.4. Structura Epistolei	171
1.4.1. Forma literară și materialele tradiționale	171
1.4.2. Perspective ale analizei Epistolei.....	175
CAPITOLUL 2. COMENTARIUL <i>EPISTOLEI CĂTRE COLOSENI</i>.....	183
2.1 Titlul Epistolei	183
2.2 Salutare apostolică (Col 1,1-2).....	185
2.3 Exordium: mulțumire, mijlocire, doxologie și aplicare (Col 1,3-23)	196
2.3.1 Rugăciunea de mulțumire și de mijlocire (Col 1,3-12)	197
2.3.1.1 Rugăciune de mulțumire (Col 1,3-8).....	198
2.3.1.2 Rugăciune de mijlocire (Col 1,9-11)	206
2.3.2 Introducerea, conținutul și aplicarea imnului hristologic (Col 1,13-23)	212
2.3.2.1 Introducerea imnului hristologic (Col 1,13-14)	212
Excurs: Structura hiastică a imnului hristologic	216
2.3.2.2 Imnul hristologic (Col 1,15-20).....	220
2.3.2.3 Partitio: Aplicarea laudei lui Hristos (Col 1,21-23)....	230
Excurs: Jertfa Crucii Fiului – împlinirea destinului eclesial al creației	235
2.4 Probatio: Partea centrală a epistolei (Col 1,24-4,6)	243

CUPRINS

2.4.1 Propovăduirea Evangheliei de către Apostolul Pavel (Col 1,24-2,5)	243
2.4.2 Îndemnuri apostolice (Col 2,6-4,6)	257
2.4.2.1 Îndemn la credințioșie față de Evanghelie (Col 2,6-3,4)	258
2.4.2.1.1 Trăiți potrivit Tradiției despre Hristos (Col 2,6-7) .	260
2.4.2.1.2 Nu fiți o pradă pentru tradiția umană (Col 2,8-15) .	266
<i>Excurs: Filosofia coloseană și stihile lumii</i>	279
2.4.2.1.3 Nu vă lăsați judecați de învățături străine (Col 2,16- 23)	297
2.4.2.1.4 Căutați cele de sus (Col 3,1-4)	312
2.4.2.2 Îndemnuri spre sfîrșenia vieții (Col 3,5-4,1).....	321
2.4.2.2.1 Ucideți ceea ce e pământesc în voi (Col 3,5-11)	322
2.4.2.2.2 Îmbrăcați-vă cu dragostea, pacea lui Hristos și fiți mulțumitori (Col 3,12-17)	331
2.4.2.2.3 Domnia lui Hristos în relațiile familiale și sociale (Col 3,18-4,1).....	342
2.4.2.3 Peroratio: rugăciune, viață înțeleaptă și vorbire cu har (Col 4,2-6)	356
2.5 Încheierea epistolei (Col 4,7-18)	364
2.5.1 Însotirea epistolei de slujitori credincioși (Col 4,7-9)	367
2.5.2 Salutări și binecuvântare paulină (Col 4,10-18)	370
<i>Excurs: Epistola către laodiceeni.....</i>	386

ISBN: 978-606-37-0489-5